Opera Națională omagiază memoria maeștrilor. Tenorul Valentin Teodorian

(Grigore Constantinescu – 4 iunie 2008)

Numele lui Valentin Teodorian se alătură tuturor acelor artiști făuritori ai gloriei artei lirice românești, tuturor celor care au clădit, în veacul XX, faima Operei bucureștene moderne. De-a lungul a decenii ce au însemnat stagiuni, mii de ore de spectacol, de repetiții, sute de prezențe pe scenă, în roluri dintre cele mai diverse, tenorul Valentin Teodorian și-a cucerit dreptul la o admirație fără uitare din partea noastră, așa cum s-a bucurat de o prețuire greu de egalat, din partea colegilor, fie cântăreți, dirijori sau regizori.

Aparținând unei familii de muzicieni – tatăl, Constantin Teodorian, membru fondator al Societății „Opera" și, timp de un sfert de veac, prim solist al Operei Române, mama, Eugenia Teodorian, distinsa membră a celebrei Societăți corale „Carmen" – marele artist a beneficiat de o educație care l-a îndreptat spre desăvârșirea talentului său interpretativ și scenic. „Trei au fost dascălii de bază ai vieții mele artistice și spirituale: Constantin Teodorian, tatăl meu, Nicolae Lungu și Jean Rânzescu – mărturisea el. Primul mi-a descifrat (atât cât am putut eu să fiu de receptiv) tainele sunetului emis cu sinceritate, Lungu mi-a stimulat gustul pentru frazarea elegantă (el o denumește căldura în cântare), iar Rânzescu mi-a deșteptat necesitatea, care mi-a devenit la fel de vitală ca și cea de a respira, și anume lucrul scenic asupra personajului liric".

Născut la București 4 iunie 1928, Valentin Teodorian s-a format la luminile Colegiului Național Sfântul Sava, a urmat pilda maestrului Lungu la Corala „România" și și-a întemeiat studiile muzicale sub îndrumarea maeștrilor de la Conservatorul bucureștean. Devenit solist al Operei, o aleasă cultură completează imaginea artistului capabil să abordeze, cu egale șanse de reușită, literatura teatrului muzical clasic, romantic sau modern, comorile liedului universal și românesc, cu inegalabilele versiuni ale Cântecelor lui Mihail Jora, paginile redutabile ale repertoriului vocal-simfonic, de la „Iluminațiile" de Britten la unicatul creației Evanghelistului din „Matthäus Passion" de Bach. Nu sunt puține asemenea realizări cu roluri de operă ce au rămas în memoria publicului, devenite reper de istorie a artei interpretative. Este imposibil să nu ne amintim, din cele patruzeci de roluri cântate, pe Arlechino din „Paiațe" (debut), Almaviva „Bărbierului din Sevilla", Rică Venturiano din „Noaptea furtunoasă", Alfredo din „Traviata", Lenski din „Evgheni Oneghin", Des Grieux din „Manon", Rinuccio din „Gianni Schicchi", Hoffmann din „Povestirile lui Hoffmann", Gerald din „Lakme", Inocentul din „Boris Godunov", Pastorul din „Oedip", de Pelleas din „Pelleas și Melisanda", Tamino din „Flautul fermecat", Belmonte din „Răpirea din serai", David din „Maeștrii cântăreți din Nürnberg", Ionică din „Motanul încălțat", Eisenstein din „Liliacul", Povestitorul din „Luna" de Orf, „Albert Hering"... Sunt, majoritatea, roluri cântate pe scena românească, dar și peste hotare – câteva repere fiind Parisul, Viena, Praga, Budapesta, Moscova. Opera Națională îl omagiază în această seară pe maestrul său, la optzeci de ani ce se împlinesc în istoria periplului său existențial, cu unul dintre spectacolele în care Valentin Teodorian a făcut parte din legendara „distribuție de aur" alături de Magda Ianculescu, Nicolae Herlea, Nicolae Secăreanu și Constantin Gabor, celebrissimul „Bărbier din Sevilla". Acum, o nouă generație, care a preluat ștafeta rossiniană, oferă amintirilor floarea tinereții – Oana Andra, Tiberiu Simu, Basalic, Mihnea Lamatic – în fața aplauzelor publicului de azi, pentru amintirile trecutului de glorie.

Ca Interpret, a iubit cuvântul cântat; ca Scriitor, cuvântul cel prins în slova de carte sau citit – monografiile Nicolae Lungu, Verdi Nemuritorul, precum și rostirile de la microfonul emisiunilor radiofonice; în postura de Creator de muzică a lasat pe pagina cu portative Colinde, Coruri, Lieduri, Cântece și Romanțe pentru voce și pian care ne descopereau talentul său de Compozitor și marea sa sensibilitate cu care vibra la tot ce era aparținător lumii sunetelor. În plinul unei primăveri din ultimul deceniu al secolului trecut, la 18 mai 1995, lumina vieții sale s-a stins… Rămân amintirea și ecoul faptelor sale, rânduite după propria dorință, așa cum mărturisea într-un interviu acordat Despinei Petecel, publicat în volumul MUZICIENII NOȘTRI SE DESTĂINUIE: „...în privința relației mele cu generațiile noi, i-aș dori să moștenească de la mine respectul pentru trecut, respectul pentru maeștrii care îi formează și respectul pentru scena lirică...”